

Talo kuin taideteos

YHTEINEN
KULTTUURIYMPÄRISTÖMME
ESILLE – KYNÄ JÄTTÄÄ
JÄLJEN

Keramiikkatyöpaja rakennusperinnöstä

Työpaja sopii yläkoulun kuvataidetunnille tai kuvataidekouluihin. Työpajaan voidaan hyvin integroida myös esimerkiksi historiaa, jolloin tutustutaan perusteellisemmin rakennuksen historiaan, tai matemaatiikkaa, jolloin keskitytään tutkimaan ja mittaamaan rakennuksen mittasuhteita ja julkisivujen geometriaa.

Työpajan tavoitteena on, että oppilaat oppivat tunnistamaan paremmin kotiseutunsa kulttuuriympäristön piirteitä. Työpaja vastaa erityisesti uuden opetus suunnitelman kohtaan Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu:

“Oppilaita ohjataan lukemaan ympäristön kulttuurisia viestejä, tuntemaan ja arvostamaan elinympäristöään ja sen kulttuuriperintöä sekä tunnistamaan siihen liittyviä arvoja. - - Kulttuuriperintöön tutustutaan monipuolisesti ja osallistutaan sen ylläpitoon ja uusintamiseen. Oppilaat saavat mahdollisuuksia kokea ja tulkita taidetta, kulttuuria ja kulttuuriperintöä ja oppivat huomaamaan niiden merkityksen yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvoinnille. Toimimalla yhteistyössä muiden tahojen kanssa koulu tarjoaa oppilaille monenlaisia tilaisuuksia ilmaista kulttuurista osaamistaan ja vaikuttaa esimerkiksi taiteen keinoin.”

Vaiheet ja esimerkkiaikataulut:

1. Johdanto, kohteiden valinta, julkisivupiirroksen teko 2x45min
2. Keramiikkareliefin valmistaminen 2x 2x45 min
3. Töiden kuivatus ja poltto 2 vko
4. Viimeistely maalaamalla 1 x 45 min
5. Rakennusten osien kiinnitys yhteen, näyttelyn järjestäminen

Esimerkki: Mikkelin Porrassalmenkatu ennen ja nyt

Kuva: Mikkelin kaupungin museot, finna.fi

Kuva: Google Street View

Materiaali on tuotettu osana Kulttuuriympäristö näkyväksi KYNÄ -hanketta. Hanketta toteuttavat ProAgria Etelä-Savo, Etelä-Savon Maa- ja kotitalousnaiset sekä ProAgria Keski-Suomi, Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset. KYNÄ-hankkeen rahoittavat Euroopan unionin maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja Etelä-Savon ja Keski-Suomen ELY-keskukset.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Työpajan kulku

Johdatus aiheeseen ja ajatusten herättely: Näytetään kuvia siitä, miltä kotiseutu on näyttänyt ennen ja miltä samat paikat näyttävät nyt. Mitä vanhoja rakennuksia on vielä jäljellä, mitä on purettu pois? Miksi näin? Mitä tarkoittaa rakennusperintö? Vanhoja kuvia löytyy finna.fi -hakupalvelusta ja nykynäkymiä esimerkiksi Google Street View:stä.

Rakennusten valinta: Oppilaat muodostavat 3–4 hengen ryhmiä. Oppilaat saavat joko itse ehdottaa sopivia olemassa olevia vanhoja rakennuksia aiheiksi tai heille voidaan antaa valmiita vaihtoehtoja mistä valita. Jokainen oppilas valitsee yhden puolen talon julkisivusta, josta valmistaa julkisivupiirroksen ja reliefin.

Kohteeseen tutustuminen: Jos mahdollista, käydään yhdessä katsomassa rakennuksia paikan päällä tai annetaan kotitehtäväksi rakennukseen tutustuminen ja valokuvaaminen/luonnosten tekeminen eri puolilta julkisivua. Rakennukseen voi tutustua myös etsimällä kuvia netistä ja katsomalla Google Street View:stä.

Keramiikkareliefin valmistus: Savi kaulitaan levyksi, joka leikataan muotoon rakennuksen julkisivun ääriviivojen mukaan. Ryhmä sopii yhdessä käytetyt mittasuhteet, jotta sivuista muodostuu yhteneväinen kokonaisuus. Rakennuksen yksityiskohdat tehdään erilaisia savityövälineitä hyödyntämällä pinta- ja kohokuvion. Kappaleiden nurkkiin ja yläosaan tehdään rautalankaa varten reiät, joiden avulla julkisivujen osat saadaan kiinni toisiinsa ja ripustettua seinälle. Töiden valmistamiseen on hyvä vartaa aikaa useampi tunti. Keskenkäiset savityöt eivät kestä kovin hyvin säilytystä, mutta tarvittaessa niitä voidaan säilyttää enintään viikko tiiviissä muovipussissa tarvittaessa kostuttaen välissä, jos ne uhkaavat kuivua.

Viimeistely: Töiden annetaan kuivua ja sitten ne poltetaan. Polton jälkeen työt viimeistellään maalaamalla ne oikeilla väreillä. Rakennusten osat voidaan kiinnittää yhteen rautalangalla. Töistä voi järjestää näyttelyn esimerkiksi kirjastolle tai kunnantalon aulaan.

Mitä opitaan

- eri aikakausien rakennustyylien piirteitä
- kotiseudun historiaa
- ryhmätyötaitoja
- monipuolisesti savityövälineiden käyttöä
- hahmottamaan rakennuksia ja niiden mittasuhteita kolmi- ja kaksiulotteisesti
- sekoittamaan värejä mallin mukaan

